

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพที่เป็นจริงสภาพที่ควรจะเป็นและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยในเชิงสำรวจ (survey research) สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “สภาพที่เป็นจริงสภาพที่ควรจะเป็นและปัญหาของการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยกำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 435 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2540, หน้า 130) รวมได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น เป็นสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานประชาสัมพันธ์

ตัวแปรตาม คือ สภาพ จริงสภาพที่ควรจะเป็นการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน และ ปัญหาและอุปสรรค การจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงสภาพที่ควรจะเป็นและปัญหาของการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (checklist) จำนวน 3 ข้อ ใช้สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 63 ข้อ กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ใช้สอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 27 ข้อ กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ใช้สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนตามปัจจัยทางการบริหาร 4 M's

2. คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือชุดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเนื้อหา (congruence validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความเห็นพ้องต้องกัน (index of congruence) มีผลรวมของน้ำหนักคะแนนเป็นค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.60 ทุกข้อ นำไปทดลองใช้ (try out) และวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือหาความเที่ยงตรง (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยทั้งฉบับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดเลขทะเบียนคุมแบบสอบถาม ตามรายชื่อโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและนำส่งทางไปรษณีย์ และนำส่งด้วยตนเองบางส่วน ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียน เก็บข้อมูลจากครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำนวน 205 คน

2. ติดตามเก็บแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยการติดต่อทางโทรศัพท์ และเก็บด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับมา คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบจำนวน 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการประชาสัมพันธ์ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หรือมัชฌิมเลขคณิต (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าที (t - test)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หรือมัชฌิมเลขคณิต (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าที (t - test)

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หรือมัชฌิมเลขคณิต (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “สภาพที่เป็นจริงสภาพที่ควรจะเป็นและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี มากที่สุด รองลงมา อายุ 51 - 60 ปี อายุ 21 - 30 ปี และอายุ 31 - 40 ปี มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี มากที่สุด รองลงมา ระดับปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท และต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับ สภาพที่เป็นจริงของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัด

การประชาสัมพันธ์ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.28$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.26$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.22$) ด้านกิจกรรมนักเรียนและบริการชุมชนของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.05$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มบุคคล และสมาคมวิชาชีพต่างๆ ($\bar{X} = 3.03$) ด้านการเลือกเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน ($\bar{x} = 2.98$) และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เก่า ($\bar{X} = 2.78$)

ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนสภาพที่ควรจะเป็นในการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.55$) ความสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.54$) และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชน ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนที่เหลือ 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียนและบริการชุมชน ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการใช้เอกสาร สิ่งพิมพ์และสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.38$) ด้านความสัมพันธ์ ระหว่าง กลุ่มบุคคล และสมาคมวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.36$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เก่า ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนตามปัจจัยทางการบริหาร 4 M's โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนตามปัจจัยทางการบริหาร 4 M's มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยเรียงลำดับปัญหาจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเงินงบประมาณ ($\bar{X} = 2.31$) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 2.25$) ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 2.25$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 2.09$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน สภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัดการประชาสัมพันธ์ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดเชื้อ ชมปรีดา (2538, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 งานวิจัยของ อรทัย ผลดี (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของ สุมุกดา ม่วงศิริ (2541, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่ามีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน แต่ในส่วนที่ไม่มีความสอดคล้องกับงานของ สุมุกดา ม่วงศิริ ที่มีการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ ด้าน 1) กิจกรรมของนักเรียนและบริการชุมชนของโรงเรียน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและโรงเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพต่างๆ และ 4) การใช้เอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อมวลชน

2. สภาพที่ควรจะเป็นในการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ส่วนที่เหลือ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครู กับศิษย์เก่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง กลุ่มบุคคล และสมาคมวิชาชีพต่างๆ ด้านกิจกรรมนักเรียนและบริการชุมชนของโรงเรียน และด้านการเลือกเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน มีสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสภาพที่ควรจะเป็นในการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรอยู่ในระดับมากที่สุด อันเป็นการคาดหวังของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควร

จะเป็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ โรงเรียนควรมีการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามที่ควรจะเป็น แม้ปัจจุบันการดำเนินการตาม สภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับมากแล้วก็ตาม โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เก่า ซึ่งยัง มีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับ สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ของครูผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดง ว่า ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีความคาดหวังสูง อยากรให้มีการดำเนินงานด้าน ประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่เดิม โดยหวังว่าผู้บริหารควรให้การสนับสนุนให้มากยิ่งขึ้น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนเกี่ยวกับ สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เก่าแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ และมีค่าเฉลี่ยเมื่อเทียบกับความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ ในการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน แล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เก่ามีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด แสดงว่า ครู มีความคาดหวังว่าศิษย์เก่า น่าจะมีความสัมพันธ์และให้ความสำคัญกับครู โรงเรียนในสภาพที่ควรจะเป็นให้มากกว่าที่เป็นอยู่

4. ปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนตามปัจจัยทางการบริหาร 4 M's ตามความคิด เห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับ ปัญหาจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเงินงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ และด้าน บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนุกดา ม่วงศรี (2541, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่าปัญหาการจัดการ ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน 4 ด้าน อยู่ในระดับน้อย เช่นเดียวกัน จะเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนของ รัฐบาลหรือเอกชนก็มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน จึงน่าจะเป็นไปได้ว่า การทำงานด้าน ประชาสัมพันธ์มีการปฏิบัติในระดับน้อย จึงทำให้มีปัญหาน้อยไปด้วย ซึ่งความเป็นจริงแล้วการทำงาน มากย่อมจะมีปัญหามาก

5. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเฉพาะงานของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โรงเรียนแต่ไม่ได้มอง ว่าบุคลากรทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งนักเรียนมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียน เพราะ พฤติกรรมของทุกคนมีผลกระทบต่อชื่อเสียงของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการบริหาร

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สภาพที่เป็นจริงในการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ยังต่ำกว่าสภาพที่ควรจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญ ในทุกด้าน ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการปรับปรุงพัฒนาการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามสภาพที่ควรจะเป็นให้มากขึ้น โดยการจัดส่งครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ไปรับการฝึกอบรมเรื่อง การประชาสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยหรือ โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ของรัฐให้มีความรู้ด้านนี้สูงขึ้น

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์เก่า จากการวิจัยพบว่ามีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด โรงเรียนน่าจะได้รับการสนับสนุนให้จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า เพื่อจะได้มีการจัดทำสารสนเทศของศิษย์เก่า ที่ประสบความสำเร็จในการศึกษา การประกอบอาชีพ และจัดให้มีการสังสรรค์ระหว่างศิษย์เก่า ซึ่งจะ ทำให้ศิษย์มีโอกาสได้ติดต่อสัมพันธ์กันและหาแนวทางสนับสนุนกิจกรรมของ โรงเรียนมากขึ้นและก่อให้เกิดการก่อตั้งสมาคมศิษย์เก่าในโอกาสต่อไป

1.3 ปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนตามปัจจัยทางการบริหาร 4 M's มีปัญหา อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน แต่ด้านเงิน งบประมาณ มีค่าเฉลี่ยปัญหาสูงสุด ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงควรให้ความสำคัญในด้านงบประมาณ ในการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมากยิ่งขึ้น และสนับสนุนงานด้านการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเรื่อง ดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการวิจัยการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยพิจารณาจากการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ โรงเรียนของ ชุมชน ศิษย์เก่า หรือองค์กรอื่นๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการวิจัยให้ลึกและละเอียดยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนตามปัจจัยทางการบริหาร 4 M's เพื่อการทำความเข้าใจสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยระเบียบวิธีเชิงคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อการเข้าใจปัญหาได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรศึกษาบทบาทของบุคลากรของโรงเรียน ในฐานะนักประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

